

Transmisija in koherenca

Kakorkoli že, procesi, ki ljudem omogočajo sožitje, se pravi konec koncev eksistenco in intelektualno dejavnost, imajo veliko opraviti z razvojem osebnosti v družbenem/kulturnem okolju, torej z akulturacijo št. 2 in s procesi civiliziranja, če lahko uporabimo Eliasov izraz, (Elias, 1939; Duerr, 1998); veliko imajo opraviti s tem, kar imenujemo informalno pridobivanje znanj. Zato je tem bolj pomembno, da kar se da hitro in kar se da temeljito odpravimo vse dvoumnosti, kar jih moremo: enako kakor ne smemo zamenjevati *aculturation* in *acculturation*, ne smemo niti mešati nobene akulturacije z asimilacijo, čeprav je v določeni perspektivi mogoče asimilacijo imeti za skrajni primer akulturacije št. 2. Asimilacija namreč pomeni, da je zaradi dejavnosti skupin, ki so v razmerju akulturacije, povsem izginila kultura tiste skupine, ki je asimilirala in interiorizirala kulturo in način življenja druge skupine, s katero je v akulturacijskem stiku. Do popolne asimilacije ne pride nujno zgolj z nasiljem močnejše skupine, vselej pa zaradi njene ekonomske, politične, organizacijske ali kulturne premoči v daljšem obdobju: tako je bila akulturacija evropskih Judov uspešna (če se je sploh dogajala kaka akulturacija, se je akulturacija št. 1, se pravi odvzem ali degradacija občere religiozne skupine judov in pripenjanje vse skupine na v krščanskem svetu diskreditirano religijo) oz. pravzaprav nepotrebna, saj so bili Judje tako ali drugače komponenta evropskih kultur³, z manipulacijo v 11. stoletju ustvarjene kulturno-religiozne skupine – pa se tedanji latinski Cerkev ni posrečilo asimilirati, se pravi, pokristjaniti zaradi različnih vzrokov, med drugim tudi zato, ker je latinsko krščanstvo potrebovalo bližnjega in »porazenega« nasprotnika za ustvarjanje koherentnosti krščanskega sveta in za razkazovanje premoči (Delumeau, 1996; Delumeau, 1983; Poliakov, 1988; Fabre-Vassas, 1994; Doubnov, 1994).

Pojma, ki je vsaj na videz blizu skrajnim oblikam akulturacije št. 2 po tipologiji, ki sem jo navedel, se pravi asimilaciji, sta genocid in etno-

di, če ne štejemo asimilacije, akulturacijo razvršča v tri tipe, in sicer: sinkretizacijo ali križanje (kombinacija med prvotno in novo kulturo), multikulturalnost (sobivanje več kultur brez kombiniranja ali križanja) in naposled proti-akulturacijo (zametovanje in zavračanje nove kulture oz. vrnitev k prvotni kulturi), od česar sta multikulturalnost in proti-akulturacija nekakšni hipotetični idealni stanji, ki v realnosti ne obstajata »v čisti obliki«.

3 Pravzaprav ni ravno jasno, kaj je z evropsko kulturo, saj se je brzkone izoblikovala v fevdalnih časih, potem ko so križarske vojne onemogočile enotnost Mediterana, njena bolj ali manj navidezna polimorfnost pa je postala pomembna šele v drugi polovici 19. stoletja, ko so si sveže nastale (ali izumljene oz. izmišljene, skratka »prerrojene« ali »prebujene«) nacije uniformno pripisovale avtentične etno-nacionalne tradicije (cf. Rotar, 2007; Hobsbawm in Ranger, 1983; Anderson, 1991; Mosse, 1975; Thiesse, 1999).